

aan het algemeen bestuur

postadres
Postbus 5006
7600 GA Almelo

bezoekadres
Kooikersweg 1 Almelo

t 088-2203333
e info@vechtstromen.nl
www.vechtstromen.nl

onderwerp
Beantwoording vragen AB over
Schippersplas

datum
8 mei 2024

portefuillehouder
W.A. Siebring

behandeld door
[REDACTED]

bijlage(n)
-

Geacht bestuur,

Doel/Inleiding

Tijdens de vergadering van het algemeen bestuur op 24 april zijn naar aanleiding van een brief aan de bewoners rond de Schippersplas aanvullende vragen gesteld over de Schippersplas.

De hoofdvraag was om een overzicht te maken waarin is aangegeven hoe het zover heeft kunnen komen en waarom de besluiten zijn genomen zoals ze zijn genomen en hoe kunnen we dit voorkomen in de toekomst.

Daarnaast is de vraag gesteld of het klopt dat er water vanuit de Schippersplas in het Natura2000 gebied stroomt.

In deze memo worden de gestelde vragen beantwoord.

Stand van zaken

De verondieping van de Schippersplas is gestart in 2019 met een verzoek van de eigenaar Staatsbosbeheer (d.d. 13-2-2019) aan het bevoegd gezag (het waterschap) om een nota bodembeheer vast te stellen die de verondieping van de Schippersplas mogelijk maakt. De nota bodembeheer "herinrichting voormalige zandwinplas Schippersplas te Rheezerveen" is op 10 juli 2019 is vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

Het waterschap is gebaat bij het instandhouden van de grond- en oppervlaktewaterkwaliteit. Met de Nota Bodembeheer Schippersplas heeft het waterschap een toetsingskader op basis waarvan het initiatief is beoordeeld en op basis waarvan kan worden gehandhaafd.

Met opmerkingen [REDACTED] 1: Gebaat bij: is dit wel de juiste term. Wij zijn het bevoegde gezag en moeten hiervoor zorgdragen.

Bij de vaststelling van de Nota Bodembeheer waren de volgende argumenten van belang:

- De ingediende Nota Bodembeheer voldoet aan de eisen uit de Handreiking Herinrichting van Diepe Plassen (2010). Hierin wordt beschreven waar grond en bagger van een bepaalde kwaliteit aan moet voldoen zonder dat dit negatieve invloed heeft op de grond- en oppervlaktewaterkwaliteit;

- De toepassing van grond en bagger moet nuttig en functioneel zijn. Een natuurvriendelijke herinrichting van de Schippersplas, waarbij niet meer grond en bagger wordt toegepast dan nodig, wordt gezien als een nuttige toepassing;
- Het toe te passen materiaal kan om civieltechnische of milieutechnische redenen niet in civieltechnische werken worden toegepast. Bij een verondieping kan deze grond nog wel nuttig worden toegepast;
- Het afwijzen van een verzoek om een nota bodembeheer vast te stellen kan alleen op grond van een milieuhygiënische of ruimtelijke onderbouwing. Er waren geen argumenten voor een afwijzing.

Het verondiepen van diepe plassen was tot aan de inwerkingtreding van de omgevingswet op 1 januari 2024 gereguleerd in het Besluit Bodemkwaliteit (BBk). Voor het verondiepen waren geen uitgebreide milieuvergunningen nodig, zolang aan de regels van het BBk werd voldaan. Aangezien er veel grond en bagger nodig is voor de verondieping, moeten de toelatingseisen voor de toe te passen grond en bagger verruimd worden ten opzichte van het generieke beleid. Het BBk bood hiervoor mogelijkheden door het formuleren van gebiedsspecifiek beleid, in de vorm van een Nota Bodembeheer.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 is het BBk (deels) ingetrokken en kan er geen nieuwe Nota Bodembeheer meer worden opgesteld. Het gebiedsspecifieke beleid uit de huidige Nota Bodembeheer blijft na inwerkingtreding van de Omgevingswet als gevolg van een overgangsrecht nog 3 jaar gelden na inwerkingtreding van de omgevingswet. Dit betekent dat de huidige Nota Bodembeheer Schippersplas tot 1 januari 2027 toegepast kan worden.

Met opmerkingen 2]: Het BBk is niet geheel ingetrokken. Veel onderdelen zijn in het BAL terecht gekomen. Een uitgekilde versie van het BBk is nog van kracht.

Met opmerkingen 3]: Nog van toepassing is.

Onder de omgevingswet geldt een vergunningplicht. Dus als Staatsbosbeheer ook na 1 januari 2027 de verondieping wil continueren zal er een omgevingsvergunning moeten worden aangevraagd. Als onderdeel van de vergunningaanvraag zal ook een mer-beoordeling uitgevoerd moeten worden. Uit de mer beoordeling zal moeten blijken of een initiatief veilig uitgevoerd kan worden. Als hieruit blijkt dat een verondieping veilig uitgevoerd kan worden is er geen grond om een vergunning te weigeren. Door middel van maatwerkvoorschriften in de vergunning kunnen ruimere mogelijkheden worden geboden dan het generieke beleid. Aan een vergunning met ruimere mogelijkheden is wel de voorwaarde gesteld dat in onze waterschapsverordening een bodembeheersgebied is aangewezen. Het algemeen bestuur (die de verordening vaststelt) kan besluiten om geen bodembeheergebied in de verordening op te nemen. In dat geval zijn alleen verondiepingen mogelijk onder generiek beleid. Of dit juridisch stand houdt bij een positieve mer beoordeling is echter zeer de vraag. (hopelijk hebben we hier eind mei een antwoord op)

Stroomt er water vanuit de Schippersplas naar het Natura2000 gebied?

De huidige Schippersplas is een gesloten watersysteem. Dit betekent dat er geen verbinding is via het oppervlaktewater met de omgeving. Om die reden stroomt er geen water vanuit de Schippersplas naar het Natura2000 gebied. Naar aanleiding van vragen hierover hebben medewerkers van het waterschap de situatie ter plaatse nogmaals bekeken en geen verbinding geconstateerd. Dit neemt niet weg dat bij de extreme situatie in december 2023 het water buiten de oevers van de plas kan zijn getreden. Aangezien uit metingen blijkt dat de waterkwaliteit van de Schippersplas op orde is kan dit geen negatieve gevolgen hebben gehad voor de omgeving.

Aandachtspunten / vervolg

Handelingskader PFAS en KRW doelen staan op gespannen voet.

Het waterschap moet de KRW doelstellingen gerealiseerd hebben in 2027. Het RIVM heeft nieuwe ontwerp normen voor PFAS in oppervlaktewater gepubliceerd. Deze normen zijn nog niet definitief. Bij het vaststellen van het landelijk handelingskader PFAS zijn de huidige normen voor oppervlaktewater als uitgangspunt genomen. Indien de conceptnormen definitief worden kan het toepassen van PFAS houdende grond- en baggerstromen op gespannen voet komen te staan met de KRW doelstellingen.

Aanpassing van het beleidskader voor de verondieping van diepe plassen.

Op dit moment wordt door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat gewerkt aan een herijking van het beleidskader voor de verondieping van diepe plassen. Het proces van herijking van het beleidskader is een lang lopend traject en op dit moment nog niet afgerond. Mogelijk kan dit in de toekomst er toe leiden dat strengere eisen worden gesteld aan het toe te passen materiaal.

Communicatie

De opgestelde memo zal beschikbaar worden gesteld aan het algemeen bestuur.

Met vriendelijke groet,
het dagelijks bestuur van waterschap Vechtstromen,

dr. S.M.M. Kuks,
watergraaf

drs. R.I. Andringa,
secretaris-directeur